

درس چهارم آواز گنجشک

املا و واژه‌آموزی

پنج جمله از متن درس پیدا کن که کلمه‌های زیر در آن‌ها آمده است. سپس از روی جمله‌ها بنویس.

منتظر - ترقه‌ها - عادت - ضبط - زیان آور

بچه‌های کلاس سوم منتظر مربی بهداشت بودند؛ چون می‌خواستند یک روزنامه دیواری آماده کنند. صدای گوش‌خراش ترقه‌ها و فشفسه‌ها را فراموش کردی؟ گرچه ممکن است شما به سر و صدا عادت کرده باشید، اما آلودگی صوتی باعث خستگی می‌شود. صدای هواپیما، بوق اتومبیل‌ها، صدای بلند تلویزیون و ضبط صوت ماشین‌ها باعث آلودگی صوتی می‌شود. چون این صداهای زیان‌آور، شنوایی کودکان را کاهش می‌دهند و به سلامت آنان آسیب می‌رسانند.

مانند نمونه، به آخر این کلمه‌ها («ی» یا «ای») اضافه کن و در جدول بنویس.

شنیده - بهداشت - فیروزه - روزنامه - گروه - کلاس - صوت - زیاد - دامنه - خواسته

«ای»	«ی»
..... فیروزه ای زیادی
..... شنیده ای بهداشتی
..... روزنامه ای گروهی
..... دامنه ای کلاسی
..... خواسته ای صوتی

این کلمه‌ها تو را به یاد چه چیزهایی می‌اندازد؟

۱ از روی بند اول و دوم درس با خط زیبا و خوانا بنویس.

... همین که زنگ خورد، دانش آموزان یا نظم به سمت کلاس ها حرکت کردند.
 بچه های کلاس سوم، منتظر مربی بهداشت بودند؛ چون قرار بود با راهنمایی او،
 یک روزنامه دیواری به مناسبت «هفته ی سلامت» آماده کنند.
 ... خانم مربی، در میان سر و صدای دانش آموزان، وارد کلاس شد. بعد از سلام
 و احوال پرسی، از بچه ها خواست با یکدیگر مشورت کنند و یک موضوع برای
 روزنامه دیواری پیشنهاد دهند.

۲ کلمه ها را با حروف مناسب کامل کن.

مواظب	منتظر	صف	آلودگی صوتی
	کم شنوایی	ضبط	ترقیه

۳ این متن را بخوان و مانند نمونه، هر جا که لازم است نشانه های نقطه (.)، علامت سؤال (?)، گیومه (« »)، دو نقطه (:) و علامت بیان عاطفه و تعجب (!) بگذار.

معلم گفت: (:) «باید مواظب اندام های حسی خود باشیم.»

علی با تعجب پرسید: () () اندام حسی یعنی چه؟ ()

معلم در پاسخ گفت: (:) «چه سؤال خوبی!» حالا دفترهای خود را باز کنید تا تصویرهای اندام های حسی را داخل آن بچسبانیم و درباره ی آنها گفت و گو کنیم.»

از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویس.

چو نیکومنش باشی و بردبار نگردی به چشم خردمند، خوار

چو نیکومنش باشی و بردبار نگردی به چشم خردمند، خوار

چو نیکومنش باشی و بردبار نگردی به چشم خردمند، خوار

دو جمله بنویس که در آن‌ها دو کلمه‌ی «این» و «آن» آمده باشد.

به نظر من این موضوع برای روزنامه دیواری خوب است.

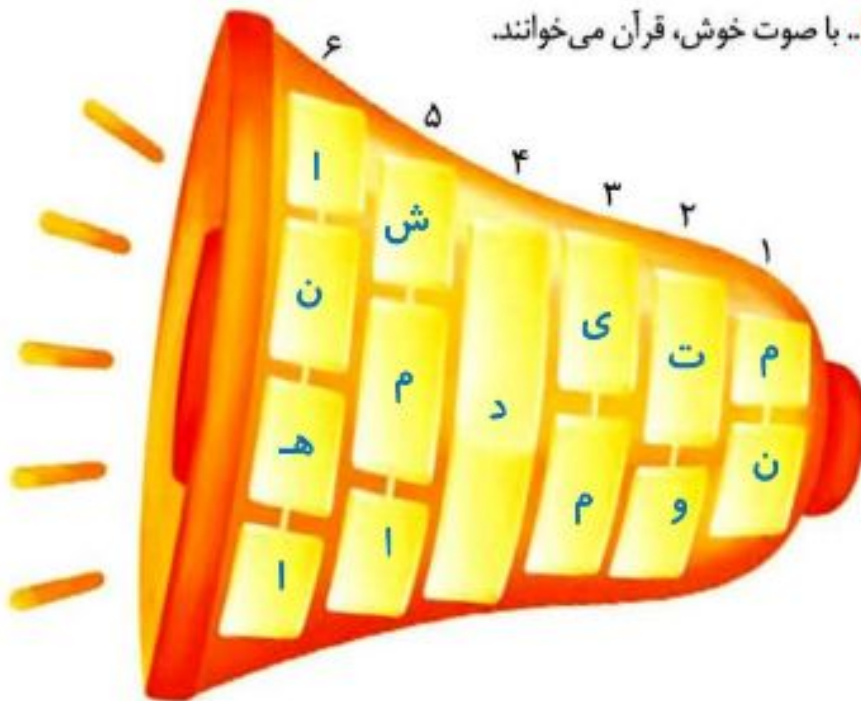
درس آن روز ما خیلی آسان بود.

جدول را کامل کن.

..... من..... آلودگی صوتی ایجاد نمی‌کنم. تو..... صدای بلند را دوست نداری. ما در

کلاس ساکت هستیم. او آرام صحبت می‌کند. شما..... در حیاط بی‌سر و صدا بازی

می‌کنید. ... آنها... با صوت خوش، قرآن می‌خوانند.

الف نوشته‌های زیر را بخوان و بگو کدام یک از آن‌ها، یک بند صحیح است. **بند ۱**

۱ بدن در طول روز فعالیت زیادی می‌کند، پس تعجبی ندارد، اگر شب‌ها بخواهد استراحت کند. چون شما در حال رشد هستید، بیشتر از بزرگ‌ترها نیاز به استراحت دارید. سعی کنید هر شب، بین هشت تا ده ساعت بخوابید. وقتی می‌خوابید، ذهنتان هم استراحت می‌کند و برای روز بعد، آماده می‌شود.

۲ سلامتی از نعمت‌های بزرگ خداوند است که برای حفظ آن، راه‌هایی وجود دارد. بیمارستان مکانی است که در آن، بیماری مردم را درمان می‌کنند. میوه‌هایی که خوب شسته نشده‌اند، باعث بیماری می‌شوند. کتابخانه مکانی است که آرامش دارد و در آن، سر و صدا نیست.

ب اکنون با توجه به موضوع، یک بند بنویس.

انواع آلودگی صوتی

به عهده دانش آموز

جمله‌های یک بند باید در مورد یک موضوع باشند و با هم ارتباط داشته باشند. اگر این جمله‌ها با هم ارتباط نداشته باشند، «بند» تشکیل نمی‌شود؛ بلکه چند جمله‌ی پراکنده، ساخته شده است که به هم ربطی ندارند.

1 دو متن زیر را بخوان و بگو این دو متن چه تفاوتی با هم دارند.

الف) هنگام اجرای مراسم صبحگاهی بود باران نم نم شروع به باریدن کرد بچه‌ها خوش حال شدند آقای ناظم گفت ورزش لازم نیست خیلی زود به کلاس بروید

ب) هنگام اجرای مراسم صبحگاهی بود. باران نم نم شروع به باریدن کرد. بچه‌ها خوش حال شدند. آقای ناظم گفت: «ورزش، لازم نیست خیلی زود به کلاس بروید.» همان طور که متوجه شدی متن «الف» نشانه‌های نگارشی ندارد. درک این نوع متن‌ها، سخت‌تر است و گاهی معنی آن‌ها به درستی دریافت نمی‌شود.

2 چرا در پایان داستان ضرب‌المثل «هر چه کنی به خود کنی»، مرد فروشنده به فکر فرو رفت؟

چون فهمید که نتیجه‌ی کار بدش به خودش باز می‌گردد.

3 متن زیر را بخوان و برای هر سؤال پاسخ مناسب بنویس.

روزی، روزگاری مردی کلاهی خرید؛ کلاهی که سال‌های سال آرزوی خریدن آن را داشت. او کلاه را بر سر گذاشت و بسیار خوش حال شد؛ اما خوش حالی او زیاد طول نکشید. روزی کنار جوی آبی نشست تا دست‌هایش را بشوید. آن وقت عکس خودش را در آب دید. چقدر کلاهش زیبا بود! برای اینکه بهتر کلاه را ببیند، سرش را پایین‌تر آورد؛ خم شدن در آب همان و از دست دادن کلاه همان.

الف) آیا آن مرد کم‌سن بود. از کجا فهمیدی؟

خیر. چون سال‌های سال آرزوی خریدن کلاه را داشت.

ب) چرا خوش حالی مرد زیاد طول نکشید؟

چون مراقب کلاهش نبود و آن را به خاطر بی‌توجهی خیلی زود از دست داد.

ج) مرد چگونه کلاهش را از دست داد؟

چون وقتی می‌خواست خودش را در آب ببیند سرش را خیلی پایین آورد

کلاهش در آب افتاد

